

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології

University of Opole (Poland)

International Slavis University (Macedonia)

Cooperative Trade University of Moldova

«Урожайність та якість продукції рослинництва за сучасних технологій вирощування»

присвячена пам'яті професора Г. П. Жемели

30 вересня 2025 року

*Матеріали
Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції
30 вересня 2025 року*

**Полтава
2025**

УДК 633:631.559:006.015.5:631.5

У 71

Редакційна колегія:

Гангур В. В. – завідувач кафедри рослинництва Полтавського державного аграрного університету, доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник.

Маренич М. М. – директор навчально – наукового інституту агротехнологій, селекції та екології, доктор сільськогосподарських наук, професор кафедри селекції, насінництва і генетики

Куценко О. М. - професор кафедри рослинництва Полтавського державного аграрного університету, професор, кандидат сільськогосподарських наук

Jolanta Bojarszczuk - Doctor, adjunct, Institute of Soil Science and Plant Cultivation – State Research Institute in Puławy

Писаренко В. М. - професор кафедри захисту рослин Полтавського державного аграрного університету, професор, доктор сільськогосподарських наук

Білоножко В. Я. - професор кафедри екології та агротехнологій ННІ природничих та аграрних наук Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького, професор, доктор сільськогосподарських наук

Полторецький С. П. - професор кафедри рослинництва ім. О. І. Зінченка Уманського національного університету садівництва, професор, доктор сільськогосподарських наук

Бараболя О. В. – доцент кафедри рослинництва, завідувач Науково-дослідної лабораторії якості зерна імені Г. П. Жемели Полтавського державного аграрного університету, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Шакалій С. М. – доцент кафедри рослинництва, фахівець другої категорії Науково-дослідної лабораторії якості зерна імені Г. П. Жемели Полтавського державного аграрного університету, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Урожайність та якість продукції рослинництва за сучасних технологій вирощування, присвячена пам'яті професора Г. П. Жемели: матеріали Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Полтава, 30 вересня 2025 р.). Полтава :ПДАУ, 2025. 181 с.

ISBN 978-617-8466-56-5

У збірнику представлені матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, присвяченої пам'яті професора Г. П. Жемели, за результатами досліджень щодо: перспективних напрямів вирощування продукції рослинництва; якості, стандартизації та сертифікації продукції рослинництва; актуальних проблем інноваційної економіки в АПВ, 4R технологій в агровиробництві; інноваційних напрямів зберігання та переробки продукції рослинництва, харчових технологіях. Матеріали призначені для наукових співробітників, викладачів, студентів та здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії вищих навчальних закладів, фахівців і керівників сільськогосподарських та переробних підприємств АПК різної організаційно- правової форми, працівників державного управління, освіти та місцевого самоврядування, всіх, кого цікавить проблематика урожайності й якості продукції рослинництва за сучасних технологій вирощування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів, точність наведених даних і відповідність принципам академічної доброчесності несуть автори. Матеріали видані в авторській редакції.

Рекомендовано до друку Вченою радою Полтавського державного аграрного університету (протокол N 3 від 27.10.2025 року)

© Автори тез, включені до збірника, 2025

© Полтавський державний аграрний університет, 2025

<i>Піщаленко М. А., Скляр С. С.</i>	122
ВПЛИВ СПОСОБІВ СІВБИ ТА ВІКУ ТРАВСТОЮ НА ЧИСЕЛЬНІСТЬ ФІТОФАГІВ	
<i>Шакалій С. М., Романко А.</i>	124
ПОЛЬОВА СХОЖІСТЬ НАСІННЯ І ГУСТОТА СТОЯННЯ РОСЛИН ЗАЛЕЖНО ВІД ПОПЕРЕДНИКА ТА ПОЖИВНОГО РЕЖИМУ	
<i>Шакалій С. М., Грищенко А.</i>	126
ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ СТРУКТУРИ ВРОЖАЙНОСТІ ЗАЛЕЖНО ВІД ПОПЕРЕДНИКІВ	
<i>Шакалій С. М., Лисенков Я.</i>	129
ВПЛИВ СОРТОВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ВІВСА НА МОРФОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ	
<i>Піщаленко М. А., Калініченко Н. О., Демченко О. В.</i>	132
ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕГРОВАНОГО ЗАХИСТУ МОРКВИ	
<i>Піщаленко М. А., Кріпак А. В.</i>	135
ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕГРОВАНОЇ СИСТЕМИ ЗАХИСТУ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ ВІД ЧОРНОЇ ПШЕНИЧНОЇ МУХИ	
<i>Піщаленко М. А., Муллер М. С., Стешенко М. А.</i>	137
СУЧАСНИЙ СТАН ВИВЧЕННЯ ПИТАННЯ ЕНТОМОКОМПЛЕКСІВ ФІТОФАГІВ АГРОЦЕНОЗІВ ГОРОХУ	
<i>Піщаленко М. А., Саєнко А. О.</i>	138
ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ ЗАХИСТУ РІПАКА ЯРОГО ВІД КОМПЛЕКСУ КОМАХ-ШКІДНИКІВ	
<i>Піщаленко М. А., Таргонська В. А.</i>	140
ОСОБЛИВОСТІ КОМПЛЕКСУ ХВОРОБ КУКУРУДЗИ	
<i>Білоножко В. Я., Коробко О. О., Гавриленко В. С.</i>	142
ЗАКОНОМІРНОСТІ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОЩУВАННЯ КУЛЬТУРНИХ РОСЛИН	
<i>S. Yurchenko, B. Palaziuk</i>	144
FORMATION OF YIELD OF SOFT WINTER WHEAT DEPENDING ON VARIETAL PROPERTIES AND THE INFLUENCE OF BIOSTIMULANTS BASED ON RHIZOBACTERIA	
<i>S. Yurchenko, B. Stepanenko</i>	145
GRAIN YIELD OF CORN HYBRIDS DEPENDS ON THEIR MATURITY GROUP	
<i>Баган А. В., Рощена Д. О.</i>	148
ВИКОРИСТАННЯ БАРБАРІСУ В ОЗЕЛЕНЕННІ	
<i>S. Yurchenko, E. Dudka</i>	150
FORMATION OF FRUIT YIELD AND QUALITY DEPENDING ON FOLIAR FEEDING OF SOWN CUCUMBER IN PROTECTED SOIL CONDITIONS	
<i>Бараболя О. В., Корецький Б.</i>	152
ПШЕНИЦЯ Є ГОЛОВНОЮ ХЛІБНОЮ КУЛЬТУРОЮ	
<i>Рибальченко А. М., Огар В. В.</i>	155
ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ПОЗАКОРЕНЕВОГО ПІДЖИВЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ КУКУРУДЗИ	
2. ЯКІСТЬ, СТАНДАРТИЗАЦІЯ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА.	
<i>Бараболя О. В., Ананченко В. С.</i>	158

Піщаленко Марина Анатоліївна

канд. с.-г. наук, доцент

ORCID ID: ([0000-0001-8954-8256](https://orcid.org/0000-0001-8954-8256))

Муллер Михайло Сергійович

здобувач ступеня доктор філософії

Стещенко Михайло Андрійович, магістр

Полтавський державний аграрний університет

м. Полтава

СУЧАСНИЙ СТАН ВИВЧЕННЯ ПИТАННЯ ЕНТОМОКОМПЛЕКСІВ ФІТОФАГІВ АГРОЦЕНОЗІВ ГОРОХУ

Горох має високі харчові та кормові якості. Важливим показником якості кормового гороху служить забезпеченість 1 кормової одиниці перетравним протеїном. В той же час багатьма дослідниками вказується, що горох проблемна у фітосанітарному плані культура, яка потребує великих вкладень на захист рослин. Такий висновок робиться на підставі великої кількості шкідливих видів, що зустрічаються в посівах гороху, і постійно високої їх кількості

На сьогодні основними напрямками збільшення виробництва гороху є розширення площ під сортами нового покоління, використання передових технологій, докорінне поліпшення організації насінництва, відновлення його матеріально-технічної бази і, насамперед, у зонах і центрах, найбільш сприятливих для насінництва цієї культури. Таким чином, аналіз вітчизняної та зарубіжної наукової літератури дозволяє констатувати, що, незважаючи на досить великий обсяг публікацій з біології, екології, динаміки чисельності та мірах боротьби зі шкідниками гороху є ще багато невирішених питань [1,2,3].

Зокрема, з появою нових сортів гороху, зміною технології його обробітку та структури посівних площ потрібно уточнення видового складу домінуючих видів фітофагів, вивчення їх біології, поширення, шкідливості в господарсько економічних умовах, що змінилися останніми роками.

Найважливішого значення набуває розробка та застосування найбільш екологічних та економічно виправданих заходів щодо захисту посівів гороху. Аналіз літературних джерел говорить про те, що вони повинні включати вибір найбільш продуктивного сорту, оптимальний термін посіву насіння гороху, а також обробку насіння і рослин такими препаратами, які дозволили б знизити пестицидний прес, не порушуючи екологічної стійкості і продуктивності агроценозу гороху і при цьому біологічна ефективність їх складала не менше чим 80 – 90% [3].

Разом з тим, не зважаючи на складні часи для нашої держави на сьогодні одним із пріоритетних напрямків розвитку фермерських господарств є відродження тваринництва. Це вимагатиме збільшення обсягів виробництва високобілкових кормів, зокрема з використанням гороху. Тому є впевненість, що горох знову; буде включено в сівозміну і буде затребуваною культурою.

Необхідно насамперед удосконалити методи моніторингу та прогнозу шкідників гороху, районувати конкретну територію за рівнем поширення та їх шкодочинності, оцінити вплив агротехнічних прийомів та показати роль природних ентомофагів у регуляції чисельності шкідливих комах, а також уточнити фенологію розвитку шкідників та визначити біологічну та господарську ефективність нових інсектицидів. Для цього наука вже сьогодні має розробити комплекс заходів щодо одержання стабільно високих урожаїв гороху, у тому числі щодо ефективного захисту посівів від шкідливих комах.

Список використаних джерел

1. Naveedab M., Hejazic V., Asghar M. A., Kamboh A., Jilany G., Muhammad K., Fawwad S., Babazadehh A. D., Fang Xia, Faezeh M.-G., Wen Li, Zhou H., Hu X. Chlorogenic acid (CGA): A pharmacological F. review and call for further research. Biomedicine & Pharmacotherapy. 2018. №97: P. 67–74. <https://doi.org/10.1016/j.biopha.2017.10.064>
2. Піщаленко М.А. Панасенко В. С. Ефективність біологічного методу в боротьбі з комплексом шкідників гороху /Сучасні аспекти і технології у захисті рослин : матеріали Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (Полтава, 16 лютого 2021 р.). Полтава: ПДАА, 2021. С. – 61-63.
3. Федоренко В.П., Покозій Й.Т., Круть М.В. Ентомологія /Підручник за ред. В.П.Федоренка -К: Фенікс, Колообіг, 2013 -344 с.

Піщаленко Марина Анатоліївна, канд. с.-г. наук, доцент

ORCID ID: ([0000-0001-8954-8256](https://orcid.org/0000-0001-8954-8256))

Саєнко Антон Олександрович

здобувач ступеня доктор філософії

Полтавський державний аграрний університет

м. Полтава

ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ ЗАХИСТУ РІПАКА ЯРОГО ВІД КОМПЛЕКСУ КОМАХ-ШКІДНИКІВ

В умовах дефіциту органічних добрив велике значення для збереження та підвищення родючості ґрунту має ріпак і як сидерат і як цінна технічна культура,